

Samnanger kommune

Att:

Tyssevegen 217

5650 TYSSE

Forslag til kommunedelplan for akvakultur i sjø Samnanger kommune - uttale

Vi viser til brev datert 15.05.2022 fra Samnanger kommune med høring av forslag til ny kommunedelplan for akvakultur i sjø. Vi viser også til vårt brev datert 20.01.2021 med uttale til oppstartsmelding og forslag til planprogram.

Samnanger kommune varslet oppstart av arbeid med kommunedelplan for akvakultur i sjø og forslag til planprogram 26.11.2020 på bakgrunn av initiativ fra fiskeoppdrettere som er etablert i kommunen. Hovedformålet med kommunedelplanen er å avklare og regulere arealbruk for eksisterende og framtidig akvakultur med tanke på videre utvikling av næringsliv som er knyttet til kommunens sjøområder. Planprogrammet ble vedtatt februar 2021 med følgende målsetting;

«Fjordsystemet og naturmangfaldet sine tålegrenser skal ikke overskridast og det skal vere eit produksjonsmessig overskot av ville lakse- og sjørretstammer i dei elver i Samnanger som har dette. Akvaplanen skal foreslå tiltak som støttar opp under denne målsettinga. Samnanger kommune ynskjer å betre ivareta både miljøet i sjøen og våre villfiskstammer i kommunen sin fjord og sjø. Vi vil ha ein nullutsleppsvisjon for forureining av kjemikalier/medisinsk utslepp og skadeleg slam i kommunen sin fjord».

Fem fokusområder er definert;

- *Analyse av eksisterande situasjon med utgangspunkt i gjeldande konsesjonar og kommuneplan*
- *Sikre areal for eksisterande lokalitetar, anlegg, fortøyingar og ankerfeste*
- *Vurdering av om naturgitte forhold i fjorden gir opning for utvikling og nye areal til akvakultur*
- *Skal enkelte akvakulturområde spesifiserast til art, jf. pbl § 11-11 nr. 7? Skal det setjast miljøkrav på enkelte areal eller for heile planen, jf. pbl § 12-7 nr. 2?*
- *Vassforskrifta og vassdirektivet. Kvalitetsnorm for villaks. Lakse- og innlandsfisklova. Rettleiande avstand mellom akvakulturanlegg.*

Samnanger kommune har engasjert ABO Plan & Arkitektur Stord AS til å utføre planarbeidet og å utarbeide forslag til kommunedelplan. Høring av forslag til kommunedelplan for akvakultur i sjø er oversendt Fiskeridirektoratet region Vest med følgende dokumentasjon;

- Saksframlegg 1. gongs handsaming
- Planomtale
- Planføresegner
- Plankart,
- Konsekvensutgreiing og ROS-analyse akvakultur
- Resipientgranskning Samnangerfjorden 2021 (Rådgivende Biologer AS)
- Notat – miljøkrav
- Notat – arealanalyse akvakultur

Plankartet til gjeldende arealplan fra 2018 viser 4 sjøområder som er satt av for akvakultur (AK-områder);

- Nygård (etablert akvakultur, lokalitet 13020 Nygård)
- Sagen (etablert akvakultur, lokalitet 32137 Sagen II)
- Djupedalen
- Hetlevika

I forslag til kommunedelplan for akvakultur i sjø er akvakulturområdene Djupedalen og Hetlevika tatt ut og AK-områdene Sagen og Nygård er utvidet. To nye områder for kombinerte foremål, Akvakultur – Fiske/ferdsel (VKA), er tatt inn, Erevika og Solbjørg;

- Sagen (VA01-02), 145 daa (+109 daa)
- Nygård (VA03-04), 162 daa (+34 daa)
- Erevika (ny VKA1), 215 daa
- Solbjørg (ny VKA2), 354 daa

Fiskeridirektoratet region Vest sin vurdering av planforslaget

Fiskeridirektoratet sin oppgave i forhold til kommunal arealplanlegging er å sikre eksistens og utviklingsmuligheter for fiskeri- og akvakulturnæringen samtidig som vi skal sikre hensynet til marint biologisk mangfold. Vi er generelt positive til at kommunen reviderer arealbruk i sjøområdene og utarbeider en egen kommunedelplan for akvakultur. Vi har også påpekt følgende i vår uttale til oppstartsmelding og planprogram;

«Kommunens sjøarealer består av Samnangerfjorden og Trengereidfjorden som begge er avleggere fra det større fjordsystemet lenger ute, Fusafjorden/Bjørnefjorden. De topografiske forholdene og at det er etablert 2 lakseoppdrett lenger inne i fjorden, tilsier at det er de midtre og ytre delene av fjorden som peker seg ut opp mot planlegging for fiskeoppdrett. Lengst ute i fjorden, har Bjørnafjorden kommune avsatt hele sjøarealet fra vestsiden av Børøya til kommunegrensen mot Samnanger, til akvakultur. Korte distanser over fjorden og en kommunegrense som går på langs midtfjords, medfører derfor at Samnanger i stor grad må forholde seg til nabokommunen sitt valg av arealbruk i denne delen av fjorden. Vi forventer derfor at Samnanger legger opp til dialog og samarbeid med Bjørnafjorden i planprosessen».

Fiskeridirektoratet region Vest sin vurdering er at planforslaget ikke kommer i vesentlig konflikt med de interesser vi skal ivareta og det foreligger derfor ikke grunnlag for oss til å fremme innsigelse til planen. Primært ønsker vi en samordnet plan mellom Samnanger og Bjørnafjorden kommuner om arealbruk i sjøområdene, men vi registrerer at dette ikke har vært mulig å gjennomføre i denne prosessen. Vi vil gjøre oppmerksom på og opplyse nærmere om gytefeltet som er registrert i fjorden og hvilke konsekvenser dette kan ha for etablering av akvakultur.

Gytefelt torsk i Samnangerfjorden

Fiskeridirektoratet har registrert flere gyteområder i indre del av Samnangerfjorden og i Trengereidfjorden. Registreringene er foretatt på bakgrunn av intervju med lokalkjente fiskere. I 2019 foretok Havforskningsinstituttet (HI) marinbiologiske undersøkelser i Samnangerfjorden som resulterte i at indre del av fjorden nå er kategorisert som et lokalt viktig gytefelt for kystorsk.

HI kategoriserer gytefelt som:

A – nasjonalt viktig gytefelt (gytefeltverdi 6)

B – Regionalt viktig gytefelt (gytefeltverdi 5)

C – lokalt viktig gytefelt (gytefeltverdi 1-4)

Gytefelt som iht. HI sin kategorisering er kategorisert som nasjonalt eller regionalt viktige gytefelt for kystorsk, representerer etter Fiskeridirektoratet sin vurdering viktig ressursgrunnlag for dagens høstbare bestander av kystorsk. Også gytefelt kategorisert som lokalt viktige av HI, kan være av nasjonal eller vesentlig regional betydning for fiskeriinteressene. Dette gjelder særlig områder med stor tilbakeholding av egg (høy retensjon). I disse områdene kan det være små og lokale bestander av kystorsk som er særlig tilpasset det lokale miljøet.

Fiskeridirektoratet ser det som viktig å beskytte gyte- og oppvekstområdene mot nedbygging og at det ikke åpnes for tiltak/bruk som kan øydelegge eller forringe den funksjonen disse sjøområdene har for fisken. I forbindelse med etablering og drift av akvakultur er det særlig viktig å unngå interaksjon mellom ville torskestammer og oppdrettstorsk. Iht. akvakulturdriftsforskriften kan ikke lokaliteter for torsk etableres i gyteområder for vill torsk. Ingen av de foreslåtte akvakulturområdene Sagen, Nygård, Erevika og Solbjørg i forslag til kommunedelplan kommer i direkte berøring med gytefeltet og gyteområdene som er registrert. Samtidig påpeker vi at på grunn av den smale fjordtopografien, vil det trolig være risiko for interaksjon mellom vill torsk og oppdrettstorsk under gytevandring inn fjorden. Vi ser det derfor som lite trolig at det kan gis tillatelse til etablering av torskeoppdrett i Samnangerfjorden.

Relevant regelverk i sektorlovgivningen;

Forskrift om tillatelse til akvakultur av andre arter enn laks, ørret og regnbueørret

- § 7 første ledd bokstav a:

«Lokaliteter for torsk skal ikke etableres i gyteområder for vill torsk».

Forskrift om fangstbasert akvakultur

- § 5 førsteledd bokstav a:

«Lokalitet for fangstbasert akvakultur skal ikke etableres i gyteområde for samme art som er angitt i tillatelsen».

Forskrift om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften)

- § 15a andre ledd:

«Kitinsyntesehemmere kan ikke brukes på lokaliteter nærmere enn 1000 meter fra rekefelt jf. de felt som til enhver tid vises i Fiskeridirektoratets nettbaserte kartverktøy.»

- § 15b:

«Badebehandling med legemidler mot lakselus i oppdrettsanlegg som ligger i rekefelt og/eller gytefelt eller nærmere enn 500 meter fra slike, jf. de felt som til enhver tid vises i Fiskeridirektoratets nettbaserte kartverktøy, må foretas i brønnbåt. Lusebehandlingsvannet må transporteres bort fra anlegget».

Vi ber om at våre innspill blir tatt hensyn til i det videre arbeidet med planen.

Med hilsen

Anne Therese Alnæs Horn
konstituert seksjonssjef

Ola Midttun
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Samnanger kommune

Tyssevegen 217

5650

TYSSE

Kopi til:

Fiskarlaget Vest

Kystverket

Mattilsynet

Slottsgaten 3

Postboks 1502

Felles postmottak

Postboks 383

Statsforvaltaren I Vestland

Vestland Fylkeskommune

Njøsavegen 2

Postboks 7900

5003

6025

2381

6863

5020

Bergen

Ålesund

Brumunddal

Leikanger

Bergen

